

kun godt og rigtigt; men der er to Ting, man ikke maa overse, for det første, at Sælgeren langt fra altid er velhavende, og for det andet, at Køberen ikke altid er hæderlig. Vi har ikke sjældent set Beviser paa, at Køb paa Afbetaling gøres til Forretning og ligefrem sættes i System. Disse Tilfælde skader de hæderlige Købere, idet Sælgeren nødes til større Forsigtighed, og paa samme Maade vil det gaa, om Lovreglerne noget for ensidigt tager Sigte paa at skærme Køberen uden at tage tilstrækkeligt Hensyn til Sælgeren. Det forekommer mig, at Lovforslagets Tendens er noget vel ensidig, og at det derfor let vil virke noget imod sin Hensigt, som jeg formoder ikke er at lægge Køb paa Afbetaling Hindringer i Vejen. Hvis Loven vil medvirke til at fremme de almindelige Lejeforhold, hvor vedkommende intet Krav har paa Ejendomsret, eller hvis Følgen skulde blive et saa vitterligt Tilbageskridt som, at Vekseldstedelse eller Kautionsstillelse blev sat i System paa det her omhandlede Omraade, vilde det efter min Mening være i høj Grad at beklage, idet det da stik imod Hensigten vilde være til Skade netop for den ubemidlede, hvem man her som overalt bør lette hæderlig Adgang til Besiddelse.

Man maa yde den Kommission, der har udarbejdet dette Lovforslag, den største Anerkendelse for det overordentlig dygtige og grundige Arbejde, der er nedlagt i det. Det er en ublandet Glæde at læse Bemærkningerne og se, hvorledes alle Eventualiteter paa Forhaand er tagne i Betragtning, selv om man ikke paa alle Punkter anser Synspunkterne for ganske rigtige. Endog det saare sjældne Tilfælde, at Genstanden stiger i Værdi under Afbetalingsperioden, er forudset. Det anføres, at noget saadant kan tænkes under en Konjunkturforandring, og det er rigtigt. En Elektromotor, købt for et Aar siden, kan, selv om den er brugt i Mellemtiden, sikkert nu sælges med Avance. Men en saadan Fordel ved Prisstigningen er dog betinget af, at Genstanden er let og hurtig sælgelig; ellers kan den gamle Pris let atter indtræde ved en ny Konjunktursvingning. Under normale Forhold kan en Værdistigning som Regel ikke godt tænkes. At

Dyr i Udviklingsperioden stiger i Værdi, faar ingen Indflydelse, da de saa at sige ikke er Genstand for Køb paa Afbetaling. Det samme kan siges om gamle Instrumenter, f. Eks. Stradivarier, som der er spillet paa i flere hundrede Aar, og som dog stadig er steget i Pris. De koster vel desuden Snese af Gange de 3,000 Kr., der her er sat som Grænse.

Til de enkelte Paragraffer skal jeg gøre nogle Bemærkninger. Naar det i § 2 bestemmes, at Sælgeren ikke har Ret til at tage Tingen tilbage, før Betalingsfristen er overskredet med 14 Dage, forekommer dette mig en noget for lang Tid, hvor det drejer sig om maanedlige Afdrag. Ligeledes anser jeg Brøken en Tiendedel, henholdsvis en Tyvendedel af Afbetalingsprisen for at være for høj. Man tvinger dermed Sælgeren til for at sikre sig at kræve Afdrag paa mere end en Tiendedel, hvilket i mange Tilfælde i høj Grad vil hemme Køb paa Afbetaling; om dette er et Gode, eller man skal søge at fremme Køb paa Afbetaling, er en Smagssag, men jeg har Grund til at formode, at det ikke er Lovens Formaal. For at tage et Eksempel vil den forsigtige, for ikke at sige den fornuftige, Sælger af et Fortepiano til 800 Kr. forlange Afdrag paa over 80 Kr., medens Afdragene nu er fra 10 til 20 Kr. om Maaneden. Gør han det ikke, har han ingen Sikkerhed for den sidste Tiendedel, der maaske netop andrager eller indeholder hans Avance. Saa foretrækker han at lade være at sælge paa Afbetaling til Skade for sin Omsætning og for den hæderlige Køber, der ikke er tjent med, at han kun vil leje ud eller sælge mod kontant Betaling. Der bør formentlig ogsaa sættes en Grænse for, hvor ofte en Køber kan overtræde den samme Kontrakt, før Sælgeren kan skride ind. Dette bør han i hvert Fald kunne gøre, hvis Køberen undlader at holde Genstanden forsikret; ellers kan Sælgeren komme til at løbe hele Risikoen minus det første Afdrag. Det kunde endvidere tænkes, at der burde sættes en Frist af nogle Maaneder efter det sidste Afdrags Forfaldstid.

Angaaende § 3 skal jeg bemærke, at det maa anses for retfærdigst, at der sættes en Grænse med Hensyn til Tidspunktet for Køberens Ret til Opgørelse. Han